

Către,

AVOCATUL POPORULUI

În atenția doamnei Renate Weber, Avocatul Poporului

În referire la corespondența dumneavoastră nr. 12784 din 24.05.2022, adresată conducerii Ministerului Afacerilor Interne și remisă ulterior Inspectoratului General al Poliției Române, având ca obiect implementarea recomandărilor formulate ca urmare a vizitei efectuate la nivelul Centrului de Reținere și Arestare Preventivă nr. 3 (CRAP nr. 3) din cadrul Secției 4 Poliție și examinarea situației cu privire la răspunsul transmis de către Direcția Generală de Poliție a Municipiului București (D.G.P.M.B.), vă comunicăm următoarele aspecte:

1. Introducerea în mod explicit a prevederilor art. 71 alin. (6) din Legea nr.254/2013 atât în procesul-verbal tipizat, prevăzut în Anexa nr. 2 din Regulamentul aprobat prin O.M.A.I. nr. 14/2018, la secțiunea a II – a, lit. a) și lit. b), cât și în extrasul care se afișează pe ușile celulelor (în care sunt trecute drepturile și obligațiile persoanelor încarcerate pe perioada deținerii) în sensul că persoana privată de libertate are posibilitatea de a beneficia de o examinare efectuată de un doctor, la alegerea acesteia, contra cost;

Din perspectiva *introducerii în mod explicit a prevederilor art. 71 alin. (6) din Legea nr.254/2013 în procesul-verbal tipizat, prevăzut în Anexa nr. 2 din Regulamentul aprobat prin O.m.a.i. nr. 14/2018, la secțiunea a II – a, lit. a) și lit. b)*, în sensul că persoana privată de libertate are posibilitatea de a beneficia de o examinare efectuată de un doctor, la alegerea acesteia, contra cost, conform recomandării instituției, evidențiem faptul că implementarea acestor aspecte presupune aducerea unor modificări de natură legislativă la Regulamentul aprobat prin O.m.a.i. nr. 14/2018, ceea ce implică efectuarea unor demersuri la nivel instituțional.

Având în vedere că la nivelul Serviciului Coordonare Centre de Reținere și Arestare preventivă se află deja în derulare activități de modificare și completare ale prevederilor Regulamentului aprobat O.m.a.i. nr. 14/2018, *aspectele recomandate vor fi avute în vedere și materializate în cadrul acestor demersuri.*

Din perspectiva *introducerii în mod explicit a prevederilor art. 71 alin. (6) din Legea nr.254/2013 în extrasul care se afișează pe ușile celulelor* (în care sunt trecute drepturile și obligațiile persoanelor încarcerate pe perioada deținerii), evidențiem faptul că, pentru implementarea în mod unitar a acestei recomandări și prevenirea apariției unor situații similare celei constatate la CRAP nr. 3, *au fost dispuse măsuri pentru modificarea și completarea regulamentelor de ordine interioară ale centrelor și, implicit, a extraselor afișate pe ușile camerelor de deținere*, astfel încât acestea să conțină și mențiunile referitoare la posibilitatea persoanei private de libertate de a beneficia în centru, contra cost, în urma unei cereri scrise, de asistență medicală din partea unui medic solicitat de aceasta, cu avizul medicului care asigură asistența medicală la nivelul centrului și informarea șefului centrului.

2. Elaborarea unei proceduri sau, după caz, modificarea convenției de furnizare a hranei privind alocarea la hrană a persoanelor private de libertate nou introduse, astfel încât acestea să beneficieze de prima masă care se distribuie în centrul de reținere și arestare preventive de la momentul introducerii acestora în Centru;

Conform prevederilor art. 111 alin. (3) din Legea nr. 254/2013, coroborate cu art. 256 alin. (4) din H.G. nr. 157/2016, normele minime de hrană ale persoanelor aflate în centrele de reținere și arestare preventivă se stabilesc prin regulamentul prevăzut la art. 107 alin. (2) din Lege¹.

Astfel, potrivit art. 14 alin. (1)–(2) din Regulamentul aprobat prin O.m.a.i. nr. 14/2018, serviciul de preparare a hranei se asigură și prin unitățile Ministerului Afacerilor Interne sau, contra cost, prin unități ale Administrației Naționale a Penitenciarelor sau prin intermediul operatorilor economici, cu respectarea prevederilor legale în vigoare, iar *hrănirea persoanelor private de libertate se face potrivit normelor de hrană specifice Administrației Naționale a Penitenciarelor*. De asemenea, la art. 167 alin. (1) din același act este prevăzut că administrația centrului asigură persoanei private de libertate, de trei ori pe zi, o hrană variată, bine preparată, corespunzătoare calitativ și cantitativ, ținând cont de vârstă, starea de sănătate și convingerile religioase, potrivit normelor legale.

În condițiile art. 3 alin. (2) din O.U.G. nr. 26/22.07.1994², *structura normelor de hrană specifice persoanelor private de libertate se stabilește de către Ministerul Justiției pentru toate instituțiile publice, inclusiv pentru M.A.I.*, la art. 4² din același act normativ fiind stipulat că persoanele private de libertate aflate în stare de reținere, arest sau detenție în

¹ Art. 107 alin. (2) Organizarea și funcționarea centrelor de reținere și arestare preventivă, precum și măsurile necesare pentru siguranța acestora se stabilesc prin regulament aprobat prin ordin al ministrului afacerilor interne.

² privind drepturile de hrană, în timp de pace, ale personalului din sectorul de apărare națională, ordine publică și securitate națională și ale persoanelor private de libertate, republicată.

instituțiile din afara sistemului administrației penitenciare pot fi hrănite de către unitățile din sistemul administrației penitenciarelor, cu decontarea cheltuielilor pentru prepararea hranei, stabilite potrivit convențiilor încheiate între unitățile din sistemul administrației penitenciare și instituțiile care au în custodie persoanele private de libertate.

În contextul dat, *alocarea la hrană a persoanelor private de libertate custodiate în centrele din cadrul D.G.P.M.B. se realizează în conformitate cu prevederile O.M.J. nr.3147/C/08.08.2018*³, între unitatea de poliție și Penitenciarul București – Rahova fiind încheiată *Convenția privind hrănirea persoanelor private de libertate aflate în stare de reținere, arest preventiv sau detenție nr. 66518/28.12.2021/287593/28.12.2021*, valabilă pentru anul 2022, având ca obiect asigurarea hrănirii persoanelor private de libertate, aflate în stare de reținere, arest sau detenție la D.G.P.M.B., prin prepararea produselor culinare de către Penitenciarul București-Rahova, *potrivit normelor de hrană calorice aplicate în Penitenciarul București-Rahova, în baza O.M.J. nr. 3147/C/08.08.2018, fără a se depăși valoarea calorică a normelor la care au dreptul efectivele alocate.*

Menționăm faptul că persoanele private de libertate custodiate în centrele de reținere și arestare preventivă sunt alocate la norma de hrană 16 a cărei valoare financiară a fost majorată ca urmare a intrării în vigoare, la data de 22.06.2022, a O.M.J. nr. 2964/C/2022 pentru aprobarea valorilor financiare actualizate ale normelor de hrană ale persoanelor private de libertate .

Având în vedere aspectele constatate și recomandările formulate cu privire la hrănirea persoanelor private de libertate, s-a stabilit că, suplimentar demersurilor efectuate în luna februarie 2022, D.G.P.M.B. va remite noi solicitări Penitenciarului București-Rahova pentru îmbunătățirea calității hranei distribuite persoanelor private de libertate, custodiate în centrele din cadrul D.G.P.M.B. și va efectua demersuri pentru realizarea unei întrevederi cu reprezentanții Penitenciarului București – Rahova având ca obiect alocarea la hrană a persoanelor private de libertate și analizarea calității hranei distribuite acestora.

Totodată, referitor la distribuția zilnică de fructe proaspete, menționăm faptul că Penitenciarul București-Rahova are încheiat un acord cadru referitor la achiziția de mere, produs distribuit în funcție de gramaj pe secțiile de deținere, cât și către centrele de reținere și arestare preventivă⁴.

3. Examinarea situației create cu privire la răspunsul Direcției Generale de Poliție a Municipiului București privind implementarea celorlalte recomandări ale Avocatului Poporului din raportul de vizită menționat, respectiv recomandările 1-6, 8-10 și informarea Avocatului Poporului în legătură cu măsurile legale dispuse;

³ privind aprobarea Normelor de acordare a drepturilor de hrană pentru persoanele private de libertate din sistemul administrației penitenciare

⁴ Conform corespondenței Penitenciarului București – Rahova nr. 28981/PBRB/16.03.2022

Cu privire la aspectele sesizate de către instituția dumneavoastră având ca obiect răspunsul formulat de către D.G.P.M.B cu privire la implementarea recomandărilor din raportul privind vizita efectuată la CRAP nr. 3 din cadrul Secției 4 Poliție, în urma verificărilor efectuate și consultării structurii vizate, au rezultat următoarele aspecte:

➤ **Referitor la recomandările nr. 1, 2, 3, 5 și 6 privind condițiile de detenție**, respectiv: identificarea unei locații în care să funcționeze centrul de reținere și arestare preventivă, care să corespundă standardelor europene (nr. 1), amenajarea și dotarea în mod corespunzător a cel puțin unei camera pentru persoane private de libertate cu dizabilități (nr. 2), amenajarea unor căi de acces pentru persoanele cu dizabilități (nr. 3), asigurarea unui iluminat și aerisiri corespunzătoare în camerele de deținere (nr. 5) și înlocuirea instalațiilor tehnico – sanitare aflate în stare avansată de uzură (nr. 6);

Necesitatea îmbunătățirii condițiilor materiale de detenție din centrele de reținere și arestare preventivă a fost permanent în atenția conducerii Ministerului Afacerilor Interne și Poliției Române, sens în care a fost elaborat și aprobat inițial Memorandumul cu tema *”Aprobarea Calendarului de măsuri 2018-2024 pentru soluționarea supraaglomerării carcerale și a condițiilor de detenție, în executarea hotărârii pilot Rezmiveș și alții împotriva României”*.

Ulterior, s-a conturat necesitatea elaborării unui nou document strategic de soluționare a supra-aglomerării carcerale și îmbunătățire a condițiilor de detenție, context în care a fost aprobat și adoptat *”Planul de Acțiune pentru perioada 2020-2025, elaborat în vederea executării hotărârii-pilot Rezmiveș și alții împotriva României, precum și a hotărârilor pronunțate în grupul de cauze Bragadireanu împotriva României”*, care înlocuiește Calendarul sus menționat. În noul Plan, structurat etapizat, au fost previzionate obiective investiționale (noi/modernizare/extindere centre de reținere și arestare preventivă supraterane) pentru 31 de centre, fiind propusă crearea/modernizarea unui număr de 1426 locuri de cazare, cu precizarea că *cele 11 locații de custodie din municipiul București urmează a fi comasate într-un centru unic*.

Astfel, în scopul aducerii la îndeplinire a măsurilor prevăzute în documentele de referință, Inspectoratul General al Poliției Române a inițiat măsuri de creștere și modernizare a capacității de cazare la nivelul centrelor de reținere și arestare preventivă. *Locurile noi/modernizate de deținere vor respecta standardele menționate de CEDO prin hotărârea – pilot Rezmiveș și vor garanta spațiul de viață minim de 4 mp.*

În ceea ce privește condițiile de detenție, precizăm faptul că, potrivit art. 48 alin. (2) coroborat cu art. 110 din Legea nr. 254/2013, *reamenajarea spațiilor de deținere existente și construirea spațiilor de deținere noi se fac cu respectarea prevederilor alin. (1) (referitoare la luarea tuturor măsurilor necesare pentru creșterea progresivă a numărului spațiilor de cazare individual) și a recomandărilor internaționale, în special ale Comitetului European pentru Prevenirea Torturii și Tratamentelor sau Pedepselor Inumane ori Degradante.*

Totodată, amenajarea și dotarea centrelor se va realiza și cu respectarea prevederilor Regulamentului aprobat prin O.m.a.i. nr. 14/2018, cu modificările și completările ulterioare, precum și a Anexelor nr. 1, 1.A-1.I la Regulament, care stabilesc atât **normele minime obligatorii la elaborarea documentațiilor pentru obiective noi de investiții, reparații capitale, modernizare, modificare, transformare și extindere a fondului construit**, în baza reglementărilor legale în vigoare, cât și măsurile necesare pentru realizarea siguranței deținerii.

Camerele de cazare și celelalte încăperi destinate persoanelor private de libertate trebuie să dispună de iluminat natural, de instalațiile necesare asigurării iluminatului artificial și să fie dotate cu utilități igienico-sanitare și instalații de încălzire. Ferestrele camerelor de deținere trebuie să fie suficient de mari, astfel încât persoanele private de libertate să poată citi la lumină naturală în condiții normale și să permită aerisirea, iar dispozitivele care asigură lumina artificială trebuie să corespundă standardelor tehnice recunoscute în domeniu. De asemenea, în fiecare centru vor fi prevăzute căi de acces pentru persoanele cu dizabilități și vor fi prevăzute camere de cazare dotate corespunzător.

În context evidențiem și faptul că, prin **lucrările de reparații curente și întreținere**⁵ care se realizează anual la nivelul sistemului de rețineră și arestare preventivă, se urmărește menținerea condițiilor de detenție conform standardelor, atât la nivelul camerelor de cazare, cât și la nivelul spațiilor auxiliare.

Referitor la **Centrele de rețineră și arestare preventivă din cadrul D.G.P.M.B.**, evidențiem faptul că, în Calendarul de măsuri 2018-2024⁶, a fost prevăzut obiectivul investițional **”Construire arest suprateran nou”**, cu o capacitate de 300 de locuri de deținere, acesta fiind ulterior înlocuit, în Planul de Acțiune 2020-2025⁷, cu obiectivul investițional **”Modernizarea/extinderea arestului central existent în str. George Georgescu, sector 4, București”**, cu o capacitate estimată de 150 de locuri de deținere.

În vederea îndeplinirii obligațiilor asumate prin documentele de referință, atât la nivelul D.G.P.M.B, cât și la nivelul Poliției Române/ M.A.I. au fost efectuate demersuri ce au vizat identificarea și transmiterea dreptului de administrare al unor imobile către D.G.P.M.B. astfel încât să poată fi demarate activitățile specifice pentru realizarea obiectivului de investiții.

Astfel, în prezent, **la nivelul D.G.P.M.B. se continuă demersurile privind amenajarea unui centru unic**, care să corespundă cerințelor recomandate de către instituțiile naționale și internaționale cu rol în apărarea drepturilor persoanelor private de libertate, sens în care s-au

⁵ **Lucrările de reparații curente** au drept scop menținerea clădirilor (imobilelor) la nivelul necesar al cerințelor și asigurarea funcționării acestora. Lucrările de reparații curente constau în efectuarea, periodică sau după necesitate, a unor lucrări de remediere sau reparare a părților părților vizibile ale elementelor de construcție sau ale instalațiilor și echipamentelor, inclusiv înlocuirea unor piese uzate ale acestora. Lucrările de întreținere și reparații curente nu modifică și nu afectează structura de rezistență a construcției, nu intervin asupra caracteristicilor inițiale ale acesteia din punctul de vedere al cerințelor de calitate. Acestea sunt în principal lucrări de mică amploare (zugrăveli, vopsitorii, reparații gresie, reparații faianță, înlocuire obiecte sanitare cu altele de același tip, reparații la ferestre, reparații uși etc) constând în refacerea periodică sau menținerea unor elemente componente ale clădirii în stare de funcționare până la efectuarea lucrărilor de investiții sau a lucrărilor de reparații capitale.

⁶ La Anexa II – Planul de investiții detaliat, planul de resurse umane pentru M.A.I. precum și impactul financiar al acestora

⁷ La Anexa II - Calendarul de măsuri investiții în infrastructura Inspectoratului General al Poliției Române

dispus *măsuri de analiză integrată de către structurile cu sarcini principale în domeniul execuțional penal și de suport, cu materializarea acestora în cuprinsul unei note de fundamentare*, adaptate cu recomandările primite în urma vizitelor instituției Avocatul Poporului și ale CPT, Serviciul Coordonare Centre de Rețineră și Arestare Preventivă urmând a fi informat, etapizat, despre stadiul și evoluția demersurilor.

➤ **Referitor la recomandarea nr. 4** respectiv *asigurarea a cel puțin 4 m² fiecărei persoane încarcerate* pentru a evita supraaglomerarea și pentru respectarea prevederilor legale naționale și internaționale cu privire la acest aspect, ținând cont că, la data vizitei, acest fenomen era prezent în 3 din cele 5 camere de deținere (camerele 3, 4 și 5);

Centrul de rețineră și arestare preventivă nr. 3 este prevăzut cu 5 camere de cazare, cu o capacitate totală de cazare de 14 locuri (prin raportare la asigurarea unui spațiu minim de 4 mp pentru fiecare persoană privată de libertate), respectiv 20 locuri (prin raportare la numărul de paturi existente în camere).

Cazarea persoanelor private de libertate se realizează în condițiile art. 256 din H.G. nr.157/2016, coroborat cu dispozițiile art. 42 din Regulamentul aprobat prin O.m.a.i. nr.14/2018, în funcție de dinamica și gradul de ocupare al centrului, cu respectarea normelor igienico-sanitare, *în funcție de suprafața și volumul camerelor de deținere, de numărul paturilor*, precum și de posibilitățile de iluminare și aerisire naturală.

În exercitarea atribuțiilor stabilite prin Regulamentul aprobat prin O.m.a.i. nr.14/2018, Serviciul Independent de Rețineră și Arestare Preventivă (S.I.R.A.P.) din cadrul D.G.P.M.B. monitorizează gradul de ocupare al centrelor pe care le coordonează și repartizează, în funcție de numărul de locuri disponibile, persoanele private de libertate la nivelul centrelor aflate în coordonare.

În eventualitatea în care capacitatea legală de cazare a centrului este depășită, în condițiile art. 234 din H.G. nr. 157/2016, persoanele private de libertate pot fi redistribuite în alte centre de rețineră și arestare preventivă, astfel încât să fie asigurată respectarea drepturilor fundamentale și să nu fie afectată buna desfășurare a procesului penal.

Astfel cum am precizat anterior, conform obligațiilor asumate prin Planul de Acțiune 2020-2025, centrele de rețineră și arestare preventivă din cadrul D.G.P.M.B. urmează a fi comasate într-un centru unic, context în care locurile noi/modernizate de deținere vor respecta standardele menționate de CEDO prin hotărârea – pilot Rezmiveș și vor garanta spațiul de viață minim de 4 mp, amenajarea și dotarea acestora realizându-se cu respectarea prevederilor Regulamentului aprobat prin O.m.a.i. nr. 14/2018 (implicit ale art. 12 din Regulament, invocat de către Avocatul Poporului).

➤ **Referitor la recomandările nr. 8 și 9** privind *asigurarea prezenței unui cadru medical în CRAP nr. 3 București pentru acordarea îngrijirilor medicale și administrarea medicației* necesare persoanelor private de libertate și efectuarea demersurilor la unitățile spitalicești pentru *certificarea efectuării unei consultații medicale de specialitate de către*

persoana private de libertate, prin parafa unui medic care a dobândit dreptul de liberă practică;

Potrivit art. 2 lit. a) din Regulamentul aprobat prin O.m.a.i. nr. 14/2018, din administrația centrului face parte și rețeaua medicală a Ministerului Afacerilor Interne, conform domeniului specific de competență, context în care s-a procedat la înaintarea corespondenței nr. 12784/24.05.2022 către Direcția Medicală din cadrul M.A.I. în vederea analizării recomandărilor menționate și formulării unui răspuns instituției dumneavoastră.

➤ **Referitor la recomandarea nr. 10** privind efectuarea demersurilor necesare în vederea îmbunătățirii calității hranei distribuite persoanelor private de libertate, inclusiv prin asigurarea de legume și fructe proaspete...;

Aspectele vizând hrănirea persoanelor private de libertate au fost expuse anterior, la pct. 2. din prezentul răspuns.

Vă asigurăm pe această cale de întreaga noastră disponibilitate pentru soluționarea problemelor întâmpinate, în limitele competențelor conferite de lege.

Cu deosebită stimă,

INSPECTOR GENERAL
Chester principal de poliție.
Benone Marian-MATEI
ȚUCU CARMEN CAMELIA

